

UN EPISOD DIN LUPTA POPULAȚIEI ORAȘULUI TIRGOVIȘTE ÎMPOTRIVA EXPLOATĂRII

Mircea Alexandrescu

Sfârșitul celui de al treilea deceniu al secolului XIX, marchează importante transformări economice, sociale și politice în Țara Românească.

Printre acestea, un loc important îl ocupă și introducerea unei noi administrații de stat, cu un nou sistem instituțional, pus în aplicare prin Regulamentul Organic. Relațiile capitaliste în continuă dezvoltare au ajuns într-o evidentă contradicție cu vechile instituții feudale de pînă la anul 1831. Regulamentul Organic aducea în acest sens o reală înnoire cu toate că și în noul sistem instituțional se vor păstra încă puternice elemente feudale.

În preziua aplicării Regulamentului Organic, numeroasele obligații și dări feudale, care apăsau masele populare, abuzurile boierimii și arbitrariile instituțiilor existente, au provocat mari nemulțumiri și agitații ale maselor, atît la sate, cît și la orașe.

O asemenea manifestare a nemulțumirii orășenimii, îndeosebi a populației nevoiașe, a avut loc și în orașul Tîrgoviște, în luna iulie 1831. Prilejul izbucnirii acestei revolte a fost declararea epidemiei de holeră din acest an, boală care a secerat mii de vieți în Țara Românească.

Greutățile luptei împotriva acestei molime au căzut tot în sarcina celor obișduiți. Aceștia erau obligați să dea oameni pentru transportul și îngroparea celor morți, trebuia să asigure mijloacele de transport respective, să asigure în caz de nevoie evacuarea celor molipsiți și izolarea lor de cei sănătoși, instituindu-se chiar și o dare în bani pentru combaterea epidemiei.

Autoritățile orășenești, în frunte cu Ispravnicul, vrînd să pună în practică măsurile de combatere a epidemiei, s-au lovit în acțiunea lor, de o dirză rezistență a populației orașului și a satelor din județ. Sufocată de greutatea acestor măsuri, orășenimea săracă din Tîrgoviște, s-a revoltat și prin forță, a izgonit pe reprezentanții Ispravnicului, pe șeful carantinei din Tîrgoviște, comisul Ion Grădișteanu, pe doctorul Alecu Baroți, pe județul orașului, pe ceaușul de slujitori, pe boieri și boiernașii orîndu-iți a organiza și impune locuitorilor evacuarea din oraș.

Raportul trimis de comisul Ion Grădișteanu, stolnicul Răducanu și Ioan Cornescu către Marea Dvornicie, la 17 iulie 1831, descrie în amănunt desfășurarea acestei revolte: „Înștiințăm Cinstitei Mari Dvornicii că chibzuindu-ne cu dumnealui dohtorul ocrugului ca să scoatem

din oraș pe cei curați din susul orașului pe marginea girlei Ialomița spre aerisire și contenirea boalei, iar pe cei zmedruți (atingi de boală n.n.), la vale de oraș, iarăși pe lângă apa Ialomiței, unde acolo să le purtăm de grijă și de ale mîncării; și mergînd orînduiți boeri, boernași, împreună cu mine comisul Grădișteanul, ceaușul de slujitori și alți doi și cu orînduitul... dumnealui Alecu Baroti unii nu s-au împotrivi/ci au primit, a eși afară... iar alții cu totul împotrividu-se a eși...¹ — Cerindu-se acestora din urmă să îngroape un mort ce se afla în apropiere, nu numai că au refuzat dar „au sărit cu ciomegile, cu parii din grădini, au bătut pe dumnealui Alecu Baruți pînă l-au dat jos de pe cal, luîndu-i și calul; au bătut pe ceaușul ispravnicatului și pe stegar de moarte precum și pe ceilalți boernași, alergînd și chiar după mine comisul Grădișteanul, ei veniră mai departe a mă bate și abea cu fuga am scăpat“.²

Ispravnicul județului Dimbovița, stolnicul Răducanu arată și el că, vrînd să scoată „calabalicurile“ căminarului Costache Vilara, contaminate de boală, a cerut orășenilor două căruțe cu boi. Aceștia însă din nou se împotrivesc și „au bătut pe județul orașului cu ciomegile încît acum zac și s-au spart capetele la doi privileghiați“.³

Este interesantă constatarea că, starea de nemulțumire și aversiune față de autoritățile de atunci, nu era numai în orașul Tîrgoviște, ci în întregul județ. În acest sens documentele consemnează: „Dă trimitem pã la sate ca să dea căruțe sau oameni/sătenii bat pe slujitori. La satul Colanul am trimis să facă o căruță cu trei cai pentru un cinstit topograf după poruncile ce am, au bătut pe slujitori... am mai eșit și astăzi cu stolnicul Răducanu înaintea dumnealor, că le-am zis să facă gropi și să nu mai dea cu pușcile, s-au sărit asupra mea cu zurbalin“.⁴

Tot cu referire la această stare de nemulțumire generală a satelor este și raportul Ispravnicatului către Poliția Carantinelor în care arată că morții „au rămas neîngropați, căci de [și] am poruncit zapciilor, dar zadar, că satele nu au dat nici-o supunere“.⁵

Cum era de așteptat/incapacitatea autorităților locale de a face față situației, de a zăgăzui această revoltă, le silesc să recurgă la ajutor armat, cerut Marei Dvorniciei: „Si fiindcă aceștia zurbagii nu mai sînt de suferit nedînd supunere și ascultare ne rugăm cinstitei Dvorniciei ca să binevoiască să trimită ori cazaci sau arnăuți ca să arătăm pe acei împotrivitori, să-i ridice și să le facă pedeapsă spre pilda ș-a altora“.⁶

Marea Dvornicie răspunde cu promptitudine acestei cereri trimițînd arnăuți din București, cu ajutorul cărora, revolta este înăbușită, arestîndu-se capii revoltei în număr de opt: Sima Colanu, Rainea Piciu, fratele său Enache Piciu, Panait Pescarul, Pantilimon Cazacu, Lazăr Cismaru,

1) Arh. St. jud. Dimbovița, fondul Trib. Jud. Dimbovița, dos. 38/1831 fila 1; vezi și doc. nr. 1.

2) Ibidem.

3) Ibidem.

4) Ibidem.

5) Arh. St. jud. Dimbovița, fondul Pref. jud. Dimbovița, dos. nr. 2177/1831, f. 60.

6) Arh. St. Dimbovița fondul Trib. jud. Dimbovița dos. nr. 38/1831, f. 1; vezi și doc nr. 2—6.

Ioniță Colanu și diaconul Prodan“.⁷ Șase din ei sînt duși la București și cercetați de Marea Dvornicie de unde sînt trimiși înapoi spre a fi judecați și pedepsiți de către Judecătoria Județului Dîmbovița.

Un aspect interesant îl constituie și propunerea de încadrare a faptei conducătorilor acestei revolte, arătîndu-se : „pomeniții ce s-au luat supt strajă la Tîrgoviște pentru neorînduiala ce au urmat din partea lor și dar dacă urmarea acestor oameni se atinge de fapta criminalicească, apoi la o asemenea întîmplare, pricina acesta să se dea în cercetare Divanului...“⁸ Se propunea deci judecarea celor opt conducători ai revoltei, de către cel mai înalt for de judecată din acea vreme, for care se ocupa în special de faptele „criminalicești“, ce puneau în pericol ordinea de stat.

Procesul celor opt a durat pînă la 9 septembrie 1832, cînd șapte din ei au fost eliberați pe chezășie, după ce bineînțeles și-au primit pedepsele „în vileag“⁹ (biciuire în fața poporului n.n.) și după ce li s-au aplicat diferite amenzi.

Unul din cei opt arestați, Enache Piciul, n-a mai apucat să se bucure de „eliberare“, acesta murind din cauza bătăilor și torturilor la care a fost supus, chiar de către doctorul Alecu Baruți, bătutul din luna iulie 1831. Fratele și soția lui Enache Piciul cheamă în judecată Ocîrmuirii județului Dîmbovița pe doctorul Baruți, pentru a da socoteală de moartea provocată prin torturi. Această încercare de a se face dreptate sigur că n-a avut sorți de izbîndă, cei năpăstuiți alegîndu-se în plus cu cite o amendă de 55 lei.¹⁰

Judecătoria județului Dîmbovița mai stabilește de asemenea și suma de lei 485 parale 30, drept despăgubiri pentru bătaia suferită de Alecu Baruți, din care 100 lei „plata dohtorului pă cît au zăcut din bătae“.¹¹

De asemenea conducătorii celor revoltați sînt siliți a se lega prin jurămînt în fața judecătoriei că nu vor mai face asemenea „netrebnicii“ și „de acum înainte cît vom mai fi vii nu vom mai urma asemenea zurbalîcuri și ne vom feri cu totul. Vom feri de dăparte cugetele noastre despre răutăți“.¹²

O judecată aparte a avut-o diaconul Prodan, care fiind față bisericească, a fost eliberat pe chezășia protopopului : „Iar pă pomenitul diacon l-au dat supt îngrijpirea părintelui eclesiarhul Gheorghe protopopul județului, ca după mărturiile ce sînt să-și ia certarea după canoanele bisericești“.¹³

Înăbușirea revoltei din Tîrgoviște nu a însemnat însă și înăbușirea manifestării nemulțumirilor sub alte forme. Încercarea autorităților

7. Ibidem f. 11—12.

8. Ibidem f. 3.

9. Ibidem f. 7.

10. Ibidem, f. 9.

11. Ibidem f. 11—12.

12. Ibidem f. 13.

13. Ibidem f. 15.

de a strînge de la populație „cîsla“ pentru boala holerii se va lovi din nou de nesupunerea acesteia. Prin jalbe adresate atît maghistratului orașului cît și Marei Dvorniciei orășănimea săracă a orașului dezvăluie unele adevăruri de care pînă la urmă va trebui să se țină seama. Astfel, în jalba adresată Maghistratului orașului Țirgoviște semnată de „noi sărăcimea de aici din oraș“ se arată că, nu se socotesc datori cu suma de 2.240 lei ce s-ar fi cheltuit cu simbriile slujitorilor în timpul epidemiei întrucît „sus arătații bani sînt cu pricină fiindcă toți orășanii au slujit în vremea holerii, atît pînă a nu să sparge orașul, cît și pentru strîngerea lor înapoi mulțime de zile fieștecare fără de simbrie sau mîncare“.¹⁴ În jalba adresată Marei Dvorniciei se dezvăluie abuzurile făcute de autorități, în frunte cu ispravnicul Răducanu Cornescu. Acesta din urmă, după ce i-a scos în afara orașului, nu le-a dat nici cel puțin piine pentru hrană, după cum erau poruncile și pentru care primise bani de la Dvornicie: „așa ne-am lăsat casele cu toate ale noastre și așa am fost izgoniți, de era să murim de foame, iar boala holerii o uitasem . . . de s-au întîmplat de au dat vreunui ticălos sau molipsit sau din cei curați după ce s-au liniștit, i-au pus slujitorii în spinare și luîndu-i zăloage, și au plătit pînă la un ban. La nici-un sărac dintre noi nu are dat nici măcar de un ban piine“.¹⁵ Pentru aceste motive nu se socotesc datori cu nimic față de autorități și refuză să dea sumele de bani ce le sînt cerute. Mai mult, ei arată că în timp ce se aflau în afara orașului, casele și avutul lor au fost jefuite, ispravnicul neingrijindu-se să pună pază în oraș/ci numai la el și alte fețe boierești: „că/după ce ne-au scos pe noi afară să ne prăpădim prin cîmpuri/au rămas a să păzi dumnealui singur și au pus slugile pe la streji și pe la porțile dumnealui de-i păzea. . .“¹⁶ De asemenea, mai reclamă Dvorniciei că cheltuielile arătate de ispravnic pe care le-ar fi făcut în timpul epidemiei nu sînt adevărate: „șî condicele ce se arată cu cheltuieli sînt încărcate ca și la unii ce nu le-au dat nici o para, care au și dat înscris la mîinile noastre și pre aceia îi arată dați în cheltuieli“¹⁷ Cer în încheiere ca cercetarea ce se va face de către Dvornicie, să se execute în fața lor. De nesupunerea orășănimii la darea pentru boala holerii raportează și Maghistratul orașului Țirgoviște arătînd: „muncitorii din văpseaua neagră nu s-au supus a plăti“.¹⁸

Interesant este faptul că această dare specială, prin poruncile date, urma să se perceapă de la întreaga populație, inclusiv și de la boierime. Documentele cercetate arată că nici o față boierească nu s-a achitat de această datorie. Dealtfel acesta a și fost motivul pentru care și restul populației nu s-a supus la această dare. Nici la sfîrșitul anului 1832 banii din această dare nu fuseseră adunați. Referindu-se la această situație Maghistratul orașului Țirgoviște arată: „...iar ceilalți bani nu s-au strîns din pricină că din cinurile cele mai mici se împotrivesc zicînd că, de nu vor vedea plătite cinurile de sus, nu plătesc, și din cinurile de sus prea

14. Arh. St. jud. Dimbovița, fondul Pref. jud. Dimbovița dos. nr. 2177/1831, f. 294.

15. Ibidem f. 258.

16. Ibidem.

17. Ibidem.

18. Ibidem f. 324.

puțini au plătit, iar ceilalți nu se supun nici într-un chip a plăti...¹⁹ Rezistența populației, refuzul de a plăti această dare atît timp cît boierimea, „cinurile de sus“, nu se va achita și ea de această obligație, este justificată și de lista nominală a celor care nu au dat bani pentru boala holerii. În această listă figurează chiar și stolnicul Răducanu Cornescu, ispravnicul, tocmai acela care era însărcinat cu strîngerea banilor.²⁰

Fără a se ridica la o mișcare de amploare, neorganizată și spontană, această revoltă se înscrie printre puternicele acțiuni ale maselor populare împotriva nemiloasei exploatare a boierimii.

Ea a fost o expresie a dorințelor celor mulți, de a li se ușura viața grea pe care o duceau. Ea mai demonstrează șubrezenia instituțiilor feudale existente, care nu mai corespundeau noilor condiții economice sociale și politice. Dealtfel chiar în cursul anului 1831, odată cu punerea în aplicare a Regulamentului Organic vechile instituții feudale sînt, unele transformate, altele desființate. Isprăvnicatele dispar, activitatea lor fiind preluată la nivelul județelor de către Ocîrmuiri.

DOC. NR. 1

„Priimit 7 sept. 1931

**Cinstitei mari dvornicii din Lăuntru a Principatului Țării Românești.
Isprăvnicatul Dimboviții i comisul ispravnicul Grădișteanul orînduitul
pentru curățirea bolii holerii în orașul Tîrگوivistii.**

Înștiințăm cinstitei mari dvornicii că chibzuindu-ne cu dumnealui dohtorul ocrugului ca să scoatem din oraș pă cei curați din susul orașului pă marginea gîrlei Ialomiței spre aerisire i contenirea boalei, iar pă cei zmedruiți la vale de oraș, iarăși pă lîngă apa Ialomiței unde acolo să le purtăm de grijă și de ale mîncării, și mergînd orînduiții boieri, boiernași, împreună cu mine comisul Grădișteanul ceaușul de slujitori i cu alți doi i cu orînduitul în locul lui polimaistor dumnealui Alecu Baruți, unii nu s-au împotrivit ci au primit a eși afară, și celor ce n-au avut căruțe le-am dat, iar alții cu totul împotrivindu-să a nu eși s-au lăsat nesupărați, ca în urmă să-i înștiințăm. Dar fiind un mort de boala holerii în preajmăle zicîndu-le ca să dea doi oameni dintr-înșii cu două sape și o lopată, să facă o groapă departe de cel mort, ca cînd va veni cioclii, fiind doi numai, să le fie mai cu înlesnire neputînd ei să facă și groapă și să-i ducă. Au sărit cu ciomegile, cu parii din garduri, au bătut pe dumnealui Alecu Baruți pînă l-au dat gios după cal, luîndu-i și calul, au bătut pă ceaușu Isprăvnicatului, și pă stegar de moarte precum și pă ceilalți boiernași, alergînd și chiar după mine comisul Grădișteanul, ei veniră mai departe a mă bate și abea cu fuga am scăpat. Eu stolnicul Răducanu ispravnicul am mai înștiințat cins[tita] Dvornicie că vrînd deci dînșii să facă două

19. Ibidem f. 322,

20. Ibidem f. 342.

căruțe cu cîte doi boi ca să scoată calabalicurile dumnealui căminarul Costache Vilara, zmedruit fiind cum orășanii împotrividu-să au bătut pă județul orașului cu ciomegile încît acum zace și au spart capetele la doi privileghiați, apoi cînd s-au făcut curățenie, spre a conteni această boală, după a lor nesupunere nu știm în ce chip că nu dau nici o ascultare și de aceea rămîn cîte două trei zile oameni morți neîngropați de să imput. Dă trimitem pă la sate ca să dea căruțe sau oameni sătenii bat pă slujitori. La satul Colanu am trimis să facă o căruță cu trei cai pentru un cinstit topograf după poruncile ce am, au bătut pă slujitori. Toată ziua și noaptea slobod puști prin oraș. Li s-au zis într-atîtea rînduri prin pristav a nu mai slobodi și ei nu înțeleg, încă au împușcat și pă o cucoană în mîna cu alice. Am mai eșit și astăzi cu stolnicul Răducanu înaintea dumnealor dă le-am zis ca să facă gropi și să nu mai dea cu puștile, ș-au sărit asupra mea cu zurbalîc ; și fiindă acești zurbagii nu mai sînt de suferit nedînd supunere și ascultare ne rugăm cinstitei Dvorniciei ca să binevoiască să trimită ori cazaci sau arnăuți ca să arătăm pă cei împotrivitori să-i ridice și să le facă pedeapsă spre pilda și-a altora.

1831 [iulie] 17

Ion Cornescul

Ion Grădișteanul“

Fil. Arhiv. Statului, jud. Dimbovița, Tribunalul jud. Dimbovița, dos. 38/1831, f. 1.

DOC. NR. 2

„Deplin Împuternicitul Prezident al Divanurilor

Otcirnuitorul otcirgurilor împrecinaturilor Moldavii și Valahiei

De la cancelaria politicească — București

Dvorniciilor din Lăuntru

31 august 1831

Asupra prostisirii Dvorniciei de supt nr. 4658 ; socotesc de trebuință a face cunoscut că eu nu socotesc a fi cu drept a să hotărî pedeapsă fără judecată oamenilor pomeniți cei ce s-au luat supt streajă la Tîrgoviște pentru neorînduiala ce au urmat din partea lor. Și dar dacă urmarea acestor oameni să atinge de fapta criminalicească/apoi la o asemenea întimplare pricina aceasta să se dea în cercetarea Divanului în despărțirea criminalicească, iar/dacă faptele lor nu să secetesc atîta de mari și de criminale și ar cere numai îndreptare/atunci să trimeată acești oameni la poliția tribunalicească și la amîndouă întîmplările să să urmeze după hotărîrea judecății“.

Fil. Arhiv. Statului, jud. Dimbovița, Tribunalul jud. Dimbovița, dos. 38/1831, f. 3.

DOC. NR. 3

**„Dvornicia Mare din Lăuntru a Prințipatului Țării Ruminești
Dumnealui Prezidentului Judecătoriei jud. Dimboviții**

Dumnealor ispravnicii ce au fost la acel județ cum și dumnealui comisul Dinul Grădișteanul fostul îngrijitor al carantinei orașului Țirgoviștei prin raportul de la 17 ale trecutului iulie supt nr. 463 înștiințind la Dvornicie pentru netrebnica urmare și împotrivirea a unora din orășanii de acolo din Țirgoviște sărind cu gîlceavă asupra dregătorilor pămîntești care s-au nevoit ca să pue în lucrare măsurile de curățirea boalei holerii după poruncile ce au fost date de la stăpînire.

Dvornicia prin într-adins bumbașir au și rădicat pă lude șase dintr-acea pe care ispravnicul i-au făcut cunoscuți că au fost căpeteniile gîlcevitorilor și prin raport făcîndu-se fapta lor cunoscută Excelenții Sale D. Deplin Împuternicitului Prezident al Divanurilor au primit răspuns supt nr. 2913 poruncitor ca prin cercetarea judecății la care va privi vina lor cît și cuviincioasa pedeapsă potrivită cu învinovățirea. Drept aceia fiindcă această pricină să atinge de acea Judecătorie iată prin într-adins trimis să pornește numiții orășani acolea și totodată să alătură pă lîngă aceasta și copie atît după mai sus pomenitul raport cît și după predlojănia D. Prezident din care luînd cuvenita îndestulare de toate împrejurările să cerceteze pricina de către acea Judecătorie cu mare scumpătate și în urma descoperirii adevărului sau numiții sau alții dintr-înșii dovedindu-să vinovați după măsura vinei lor să li să facă de către judecată și cuviincioasa cercare în vileag spre pilda ș-a altora, dîndu-i și pă chezășie vrednică spre a nu să mai cugeta la asemenea fapte netrebnice. Și să înștiințeze și pă Dvornicie de urmarea ce să va face spre săvîrșirea pricinei iar acum cu întoarcerea trimisului să aibă Dvornicia răspunsu de primire și urmare.

Marele Dvornic din Lăuntru,“

1831 sept. 3

Fil. Arhiv. Statului, jud. Dimbovița, Tribunalul jud. Dimbovița, dos. 38/1831, f. 7.

DOC. NR. 4

„Otcirmuitorul județul Dimboviții

Massa-1-ia Anul 1832

luna august 4

Nr. 3145 Țirgoviște

Cinstitului D[umnealui] biv-vel stolnic

Răducanu Cornescu

Un Rainea Piciu cizmaru din orașul Țirgoviștii i Voica cumnată-sa soția răposatului Enache Piciu au dat jalbă către Înalt Exce[lenția] Sa D. Prezident Plenipotent arătînd Voica că bărbatâsu au murit căci l-au

bătut an, în vremea holerii d[umnealui] Alecu Baruți și că l-au și globit cu lei 55, iar Rainea cu supt prepunere că ar fi fost și el la un zurbalic l-ar fi globit iarăși cu lei 55, fără drept cuvînt după care orînduindu-să cercetarea și îndăstularea acestei Otcîrmuirii și aducîndu-să amîndoi prigonitorilor părți în presusdvia Otcîrmuirii și întrebîndu-se Alecu Baruți ce are a răspunde au propus zicînd că această pricină fiind căutată de dumneata în vremea isprăvniciei dumitale pentru toate plîngerile ce fac jefuitorii asupări, să ceară știință Otcîrmuirea de la dumneata cum asemenea și pă ce temei au luat pîritul de la jefuitori acei bani. Otcîrmuirea dară roagă pă dumneata ai da în cunoștință toată întimplata pricină cum și hotărîrea ce s-au dat ca și eu să știu supt ce sfîrșit să prenumăr această pricină.

K. Krețulescu“

Fil. Arhiv. Statului, jud. Dimbovița, Tribunalul jud. Dimbovița, dos. 38/1831, f. 9.

DOC. NR. 5

„Noi cei mai jos iscăliți dăm acest zăpis la cinstita Judecătoria a acestui județ Dimbovița că în trecuta lună cînd dumnealor cinovnicii stăpînirii să sileau a izgoni răul din oraș, am îndrăznit și am urmat zurbalic bătînd atit pă dumnealor cît și pă alții mai mici slujbași ai cinstitului Isprăvnicat. Și după înștiințarea trimisă la Cinstita Mare Dvornicie de cinstitu Isprăvnicat și dumnealui șeful carantinelor orașului ne-au ridicat cu arnăuți și ne-au dus la cinstita Dvornicie, dă unde prin paznici ne-au întors în oraș aici la Tîrgoviște cu poruncă către dumnealui prezidentul Judecătorii unde ne-au și cercetat și ne-au dovedit de vinovați (adevărați) pentru care ne-am primit și potrivită pedeapsă. Pe legămînt dar, că de acum înainte cît vom fi vii nu vom mai urma asemenea zurbalicuri și ne vom feri cu totul. Vom feri dă dăparte cugetele noastre despre răutăți. Iar spre mai temeinică încredințare am dat chezași pă însemnații dă mai jos :

Sima Colan — chezaș eu Cîrstea,
 Eu Rainea Piciu — chezaș eu Stoica Săcuiu,
 Eu Enache Piciu — chezaș eu Ioniță Iancu,
 Eu Panait Pescarul și chezaș eu Stoica Secuiu,
 Eu Pantelimon Ghinoiu și chezaș eu Iordache Dude,
 Eu Lazăr Călțarul și chezaș Mihalache Măcelarul,
 Eu Ioniță Colan și chezaș Chiriță Coritorul.

1832 sept. 8“

Fil. Arhiv. Statului, jud. Dimbovița, Tribunalul jud. Dimbovița, dos. 38/1831, f. 13.

DOC. NR. 6

**„Cinstitei Mari Dvornicii din Lăuntru a Principatului Țării Ruminești
Nr. 45, sept. 5**

După porunca cinstitei Mari Dvornicii scrisă de la 3 ale următorului supt nr. 1942 însoțită cu predlojănia D. Deplin Împuternicitul Prezident al Divanurilor cît și cu copie după raportul dumnealor foștilor boeri ispravnici ai acestui județ cum și dumnealui comisul Grădișteanul fostul îngrijitor al carantinei ce făcuse din pricina netrebnicei urmare și împotrivire a unora din orășani ce au sărit la gîlceavă asupra dregătorilor pămîntenești ce să nevoia întru curățirea boalei holerii, care s-au ridicat de atunci prin bumbașir al cinstitei Dvornicii l([iude] 6 dintr-aceia și văzînd cele poruncite cu arătatul bumbașir să trimită aici a să cerceta pricina lor prin judecată cu scumpătate. Și în urma descoperirii adevărului să li să facă cuviincioasa certare în vileag. Întru aceeași urmare aflîndu-mă cu cele mai mari băgări de seamă s-au făcut cercetare pricinii și netăgăduită fiind reaoa urmare a lor, pă lîngă dînșii au mai arătat și pă diaconul Prodan cît și pă alții doi... puindu-i și-au luat căzuta certare după măsura vinii fiecărui și s-au pus la popreală pînă să dea vrednice chezășii a nu se mai cuteza la asemenea fapte. În deosebit să plătească și cîteva lucruri ale dumnealui Alecu Baruți cel bătut de dînșii ce au rămas încă în mîinile lor atunci la bătae cum și ceia ce să va dovedi prin cercetare că au plătit datoriile pînă pă cîtă vreme s-au căutat la boala pricinuită din bătae. Și apoi după acestea vor fi slobozi. Iar pă pomenitul diacon l-am dat supt îngrijirea părintelui ecleziazarul Gheorghe protopopol județului ca după mărturiile ce sînt, să-și ia certare după canoanele bisecești. Care într-această urmare nu lipsesc a răspunde. — Cornescu.

Pricinuitorii gîlcevii asupra dumnealui Alecu Baruți : Sima Colan, Rainea Piciul, Enache Piciul, Panait Pescarul, Pantelimon Cazacul, Ioniță Colan, Lazăr Cizmarul, diaconul Prodan.“

